

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep.

0030 OSLO

Vår ref.:
03/2584-28
Løpenr.:
23967/10

Saksbehandler:
Line Vatne
Tlf. dir.innvalg:
77 78 80 15

Arkiv:
K20 SAKSARKIV
Deres ref.:

Dato:
15.09.2010

HØRINGSSVAR - FAGLIG GRUNNLAG FOR OPPDATERING AV REVIDERT FORVALTNINGSPLAN FOR LOFOTEN-BARENTSHAVET

Fylkesrådet behandlet sak 158/10 Høring - Faglig grunnlag for oppdatering av revidert forvaltningsplan for Lofoten-Barentshavet i møte 7. september og fremmet følgende innstilling til fylkestinget:

”Fylkesrådet fremmer følgende forslag til vedtak:

Fylkestinget er av den oppfatning at den foreliggende rapporten om det faglige grunnlaget for oppdatering av forvaltningsplanen er grundig og gir et mer utfyllende bilde av de miljø og klimamessige utfordringer man står overfor enn rapporten fra 2006. Det anses likevel som svært viktig at de påbegynte kartlegginger ferdigstilles slik at de gjenstående kunnskapshull kan dekkles, og derigjennom gi et enda bedre grunnlag for gode beslutninger om framtidig aktivitet og forvaltning av havområdene.

Rapporten gir en god beskrivelse av dagens tilstand i økosystemet, aktivitetsnivå knyttet til petroleumsvirksomhet, skipstrafikk og fiskeri, og de fremtidige utfordringer for en fortsatt bærekraftig forvaltning av disse havområdene.

Fylkestinget merker seg at det er en stadig økende internasjonal interesse for nordområdene og Arktis. I den sammenheng er det behov for en balansert politikk der ulike forhold vektlegges. Det er sett fra fylkestinget side avgjørende at man arbeider videre med å forbedre og utvikle forvaltningspraksis på alle berørte områder slik at man sikrer god sameksistens mellom ulike næringer, samtidig som de overordnede miljøkrav må ivaretas. Dette betyr at man må vurdere den totale energiproduksjon og ikke bare konsentrere seg om petroleum. Det må tas høyde også for framtidige energi produksjonsformer som for eksempel havmøller, strøm og tidevannskraft.

I forhold til biologisk mangfold vil fylkestinget særskilt peke på skadevirkningene ved introduksjon av fremmede arter og organismer, og framheve nødvendigheten av å ha stort fokus på denne problemstillingen. Fylkestinget er opptatt av at erfaringene fra granskningene i etterkant av oljekatastrofen i Mexicogolfen, hvor oljeplattformen "Deepwater Horizon" eksploderte og sank, trekkes inn i arbeidet med rulleringen av forvaltningsplanen. Dette kan gi verdifull informasjon om risiko knyttet til petroleumsaktivitet også i norsk farvann, og bidra til å intensivere arbeidet med teknologiutvikling for å øke sikkerheten mot utslipp..

En konsekvensutredning må ha lokal og regional medvirkning fra starten av, noe som har vært fraværende i arbeidet med forvaltningsplanen. En konsekvensutredning er ikke ensbetydende med at man åpner et område for petroleumsvirksomhet, men gir et bedre beslutningsgrunnlag for åpning eller ikke. Konsekvensutredninger må gjennomføres for å skaffe kunnskap om hvilke effekter en åpning vil ha, også for eksisterende næringer, både under normal drift og ved gitte uønskede situasjoner. Etter en totalvurdering av alle forhold vil Troms fylkeskommune på nåværende tidspunkt støtte en gjennomføring av en konsekvensutredning på områdene Nordland VII og Troms II.

Fylkestinget understreker betydningen av offentlig medvirkning, både for å avdekke alle de næringsmessige muligheter som knytter seg til den framtidige petroleumsvirksomhet i nord, og i forhold til medvirkning i den framtidige nærings- og leverandørutvikling. Dette vil være nødvendig for å kunne utnytte potensialet til beste for sysselsetting og bosetting. Troms fylkeskommune mener derfor at det skal stilles krav til regionale ringvirkninger allerede ved tildeling av konsesjon.

Fylkestinget krever at det snarest etableres et oljevern- og beredskapssenter i området i regi av Kystverket for å ivareta beredskap mot ulykker. Et slikt senter har en viktig funksjon uavhengig av om det åpnes for petroleumsvirksomhet i området eller ikke jamfør med skipstrafikk og annen virksomhet med forurensingsfare. Dette ble også etterlyst i vår høringsuttalelse i forbindelse med behandling av helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet og områdene utenfor Lofoten i 2006.

Fylkestinget krever at man før revisjonen av forvaltningsplanen ferdigstilles gjennomfører analyser av positive og negative effekter på andre næringer av petroleumsdriftens aktivitet under normal drift. Det må etableres regimer for å holde "uskyldige" interesser skadesløse dersom deres næringsaktivitet blir fordyret eller umulig å gjennomføre på grunn av petroleumsaktivitet og følger av denne. Petroleumsloven §7, "Erstatningsansvar for forurensningsskade" må derfor oppdateres.

Fylkestinget er opptatt av at våre ungdommer får vokse opp i en landsdel hvor man tar vare på mulighetene for regional næringsutvikling, og legger til rette for arbeidsplasser i attraktive bransjer, herunder også petroleumsbransjen.

Fylkestinget vil avslutningsvis peke på at det er helt avgjørende at man i all forvaltningspraksis legger opp til en god balanse mellom bruk og vern. Som samfunn har vi ikke bare en soleklar plikt til å forvalte områdene på en måte som ivaretar arven til framtidige generasjoner. Vi plikter også å legge til rette for at naturen er ren og tilgjengelig for innbyggerne i området her og nå. I dette ligger at man må sikre kvalitet og tilgjengelighet for rekreasjons- og friluftsmål og naturbaserte næringsgreiner."

Saken er oversendt fylkestinget for endelig uttalelse. Fylkestinget har samling den 28.-29. september. Fylkestingets endelige vedtak vil bli ettersendt.

Med vennlig hilsen

Hilde Jenssen
stabssjef

Line Vatne
rådgiver

SAKSPROTOKOLL

Utvalg: Fylkesrådet
Møtedato: 07.09.2010
Utvalgssak: 158/10

Resultat:

Arkivsak: 03/2584-26
Tittel: HØRING - FAGLIG GRUNNLAG FOR OPPDATERING AV
REVIDERT FORVALTNINGSPLAN FOR LOFOTEN-
BARENTSHAVET

Behandling:

Fylkesråd Rapp, KrF, fremmet følgende forslag (1) til alternativt avsnitt 5:

”Fylkesrådet går av fiskeri- og miljøhensyn imot leteboring i sårbare områder som Senja og Lofoten-Vesterålen, og vil med dagens teknologi, kunnskap og erfaring gå imot konsekvensutredning i LO-VE, Senja (føre-var hensyn).

Fylkeråd Gudmundsen, H, fremmet følgende forslag (2) til alternativ siste setning i avsnitt 5:

”Etter enn totalvurdering av alle forhold vil Troms fylkeskommune støtte en gjennomføring av en konsekvensutredning på områdene Nordland VI, Nordland VII og Troms II.”

Votering:

Innstillingen, t.o.m. 5. avsnitt fram til siste setning - enstemmig vedtatt.

Forslag (2) fikk en stemme og falt.

Forslag (1) fikk en stemme og falt.

Innstillingens 5. avsnitt, siste setning ble vedtatt mot en stemme.

Resten av innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Fylkesrådet fremmer følgende forslag til vedtak:

Fylkestinget er av den oppfatning at den foreliggende rapporten om det faglige grunnlaget for oppdatering av forvaltningsplanen er grundig og gir et mer utfyllende bilde av de miljø og klimamessige utfordringer man står overfor enn rapporten fra 2006. Det anses likevel som svært viktig at de påbegynte kartlegginger ferdigstilles slik at de gjenstående kunnskapshull kan dekkes, og derigjennom gi et enda bedre grunnlag for gode beslutninger om framtidig aktivitet og forvaltning av havområdene.

Rapporten gir en god beskrivelse av dagens tilstand i økosystemet, aktivitetsnivå knyttet til petroleumsvirksomhet, skipstrafikk og fiskeri, og de fremtidige utfordringer for en fortsatt bærekraftig forvaltning av disse havområdene.

Fylkestinget merker seg at det er en stadig økende internasjonal interesse for nordområdene og Arktis. I den sammenheng er det behov for en balansert politikk der ulike forhold vektlegges. Det er sett fra fylkestinget side avgjørende at man arbeider videre med å forbedre og utvikle forvaltningspraksis på alle berørte områder slik at man sikrer god sameksistens mellom ulike næringer, samtidig som de overordnede miljøkrav må ivaretas. Dette betyr at man må vurdere den totale energiproduksjon og ikke bare konsentrere seg om petroleum. Det må tas høyde også for framtidige energi produksjonsformer som for eksempel havmøller, strøm og tidevannskraft.

I forhold til biologisk mangfold vil fylkestinget særskilt peke på skadevirkningene ved introduksjon av fremmede arter og organismer, og framheve nødvendigheten av å ha stort fokus på denne problemstillingen. Fylkestinget er opptatt av at erfaringene fra granskningene i etterkant av oljekatastrofen i Mexicogolfen, hvor oljeplattformen "Deepwater Horizon" eksploderte og sank, trekkes inn i arbeidet med rulleringen av forvaltningsplanen. Dette kan gi verdifull informasjon om risiko knyttet til petroleumsvirksomhet også i norsk farvann, og bidra til å intensivere arbeidet med teknologiutvikling for å øke sikkerheten mot utslipp..

En konsekvensutredning må ha lokal og regional medvirkning fra starten av, noe som har vært fraværende i arbeidet med forvaltningsplanen. En konsekvensutredning er ikke ensbetydende med at man åpner et område for petroleumsvirksomhet, men gir et bedre beslutningsgrunnlag for åpning eller ikke. Konsekvensutredninger må gjennomføres for å skaffe kunnskap om hvilke effekter en åpning vil ha, også for eksisterende næringer, både under normal drift og ved gitte uønskede situasjoner. Etter en totalvurdering av alle forhold vil Troms fylkeskommune på nåværende tidspunkt støtte en gjennomføring av en konsekvensutredning på områdene Nordland VII og Troms II.

Fylkestinget understreker betydningen av offentlig medvirkning, både for å avdekke alle de næringsmessige muligheter som knytter seg til den framtidige petroleumsvirksomhet i nord, og i forhold til medvirkning i den framtidige nærings- og leverandørutvikling. Dette vil være nødvendig for å kunne utnytte potensialet til beste for sysselsetting og bosetting. Troms fylkeskommune mener derfor at det skal stilles krav til regionale ringvirkninger allerede ved tildeling av konsesjon.

Fylkestinget krever at det snarest etableres et oljevern- og beredskapssenter i området i regi av Kystverket for å ivareta beredskap mot ulykker. Et slikt senter har en viktig funksjon uavhengig av om det åpnes for petroleumsvirksomhet i området eller ikke jamfør med skipstrafikk og annen virksomhet med forurensingsfare. Dette ble også etterlyst i vår høringsuttalelse i forbindelse med behandling av helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet og områdene utenfor Lofoten i 2006.

Fylkestinget krever at man før revisjonen av forvaltningsplanen ferdigstilles gjennomfører analyser av positive og negative effekter på andre næringer av petroleumsdriftens aktivitet under normal drift. Det må etableres regimer for å holde "uskyldige" interesser skadesløse dersom deres næringsaktivitet blir fordyret eller umulig å gjennomføre på grunn av petroleumsvirksomhet og følger av denne. Petroleumsløven §7, "Erstatningsansvar for forurensningsskade" må derfor oppdateres.

Fylkestinget er opptatt av at våre ungdommer får vokse opp i en landsdel hvor man tar vare på mulighetene for regional næringsutvikling, og legger til rette for arbeidsplasser i attraktive bransjer, herunder også petroleumsvirksomheten.

Fylkestinget vil avslutningsvis peke på at det er helt avgjørende at man i all forvaltningspraksis legger opp til en god balanse mellom bruk og vern. Som samfunn har vi ikke bare en soleklar plikt til å forvalte områdene på en måte som ivaretar arven til framtidige generasjoner. Vi plikter også å legge til rette for at naturen er ren og tilgjengelig for innbyggerne i området her og nå. I dette ligger at man må sikre kvalitet og tilgjengelighet for rekreasjons- og friluftsmål og naturbaserte næringsgreiner.

Fylkestingssak.

FYLKESRÅDSNOTAT

FYLKESRÅDSSAK NR.: 158/10

Løpenr.: 22739/10
Saknr.: 03/2584-25
Ark.nr.: K20SAKSARKIV
Dato: 02.09.2010

Til: Fylkesrådet
Fra: Fylkesrådsleder

HØRING - FAGLIG GRUNNLAG FOR OPPDATERING AV REVIDERT FORVALTNINGSPLAN FOR LOFOTEN-BARENTSHAVET

Bakgrunn

Den aktuelle rapporten omhandler det faglige grunnlaget for oppdatering av forvaltningsplanen for Barentshavet og områdene utenfor Lofoten. Inkludert i arbeidet er blant annet oljedirektoratets innsamling av ny seismikk i områdene Nordland VI og Troms II. Resultatene indikerer at Nordland VI fremstår som det mest prospektive området med hensyn på olje- og gassressurser. Nordland VII og Troms II har et samlet forventet ressursestimert på høyde med det som forventes i Nordland VI. Det er størst sannsynlighet for å finne olje i Nordland VI og VII. Troms II har størst sannsynlighet for gass.

Barentshavet Nord vurderes som prospektivt, men kunnskapen om området er begrenset. Forvaltningsplanen gjelder også for det som før ble kalt omstridt område i Barentshavet, der det fram til Norge og Russland i april 2010 ble enige om deling var restriksjoner på undersøkelsesaktiviteten. Det er derfor ikke gjort undersøkelser av dette området til denne rapporten.

Den foreliggende rapporten med det faglige grunnlaget for denne revisjonen er utarbeidet av tre oppnevnte rådgivende grupper; Faglig forum, Overvåkingsgruppa og Risikograppa. Faglig grunnlag, inklusive underliggende rapporter fra de tre rådgivende gruppene vil danne grunnlag for den reviderte forvaltningsplanen for Barentshavet-Lofoten som forventes ferdigstilt våren 2011. Regjeringen vil i forbindelse med denne ta stilling til om de går for konsekvensutredning av Nordland VI, VII og Troms II.

Hovedpunkter i rapporten

Trykk og dybdeforhold

De 50 prospektene i Nordland VI, VII og Troms II som er utpekt av Oljedirektoratet (OD) ligger sjelden dypere enn 3000-3500 m eller grunnere enn 1000 m under havbunnen. Havdybden i området ligger på 3-400 meters dyp. OD regner ikke med å finne spesielt høye trykk i noen av prospektene, og områdene er sammenlignbare med kjente deler av Norskehavet, f.eks Nornefeltet.

Skipstrafikk

Siden 2006 er det registrert en liten økning i skipstrafikk og petroleumsvirksomhet i forvaltningsområdet mens det er nedgang i fiskeriaktiviteten målt i antall fiskefartøy og utseilt distanse.

Det største forurensningspotensialet i området i dag står skipstrafikken for – spesielt skip som bruker eller frakter tungolje. Det har vært stabil skiping av russisk olje i perioden men med en økning i 2009. Det største antall fartøy er knyttet til Fiskeriaktivitet, men disse forurenser relativt mindre på grunn av bruk av lettere oljer eller diesel.

Leteaktivitet

I perioden 2000-2010 er det boret 27 letebrønner. Seismikkskyting i Barentshavet har variert fra 22000 til 45 000 båtkilometer. Petroleumsdriften er vurdert å ha et mindre forurensningspotensial enn skipstrafikken.

Fiskerivirksomhet

Fisket har vært relativt stabilt i perioden.

Risiko for uønskede hendelser

Alvorligste konsekvenser ved hendelser som kan påvirke kyst og sårbare områder er:

Utslipp i Nordland V og VI er alvorligere enn utslipp i Nordland VII og Troms II. Sannsynlighet for utslipp er vurdert som lav. Det er ikke vurdert å være vesentlig økning av risiko for uønskede hendelser fra petroleumsproduksjon fram mot 2025.

Det vil være behov for ny kartlegging av beredskapsbehov i forvaltningsområdet.

Tilstand i havområdet

Området omfattet av forvaltningsplanen er vurdert å være rent og rikt i forhold til andre havområder. Sjøtemperaturen viser i langtidsserier en stigende tendens, men har vært avtakende fra 2006. Det er også minkende utbredelse av havis i området.

I perioden er antall lomvi og krykkje redusert til et urovekkende nivå. I perioden fra forrige rapport i 2006 er en rekke av de påpekte kunnskapshull i forhold til sjøbunn, fugler etc. dekket gjennom programmene MAREANO og Seapop.

Fylkesrådets vurderinger

Norge er en maritim nasjon med jurisdiksjon over store og ressursrike havområder. Med dette eierskapet følger også en rett og plikt til å forvalte ressursene på en bærekraftig og forutsigbar måte. Gjennom internasjonal lov og avtaler har også andre nasjoner tilgang til områdene og ressursene, og det er derfor viktig at forvaltningen skjer på en ansvarlig og tillitsvekkende måte.

Fylkesrådet anser den foreliggende rapporten som en grundig analyse av det marine miljøet og påvirkninger av dette, som også omtaler en del kunnskapshull som er lukket siden forrige forvaltningsplan ble lagt fram.

Fylkesrådet vil imidlertid peke på følgende:

De samfunnsmessige perspektivene er ikke tilstrekkelig utredet og vektlagt. Forvaltningsplanen framstår som en plan for forvaltningen av det marine miljøet i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten og Vesterålen uten at de samfunnsmessige konsekvensene av ulike alternativer er belyst. Nordnorsk nærings- og samfunnsliv har til alle tider vært fokusert på bruk og forvaltning av kyst og hav. Ettersom rapporten kun har fokus på enkeltnæringer og det marine miljøet uten å ta med mulighetene for regional utvikling som en essensiell inngangsverdi, anser fylkesrådet det som vanskelig å se dette som et fullverdig faglig innspill i forbindelse med revisjon av forvaltningsplanen. Dette ble også påpekt i fylkesrådets høringsuttalelse i forbindelse med framleggingen av gjeldende plan i 2006.

Fylkesrådet mener høringsrapporten mangler forskningsresultater om de enkelte næringers effekt på hverandre ved både normal virksomhet og ved en "uønsket hendelse". Mot slutten av arbeidsperioden ble det bestilt en analyse av ringvirkninger på land. OED har i bestillingen lagt til grunn en ren fremskrivning av nåværende tilstand og ikke tatt med hva f.eks eventuelle endringer i petroleumsloven vil kunne bety for ringvirkninger i landsdelen. Et eksempel er strengere krav til regionale ringvirkninger allerede ved tildeling av konsesjon. Ringvirkningsrapporten ble lagt fram 4. juni med høringsfrist 15. august, noe som gjør det vanskelig for mange høringsinstanser å få gitt et godt hørings svar på denne.

Fylkesrådet ønsker også å påpeke at mens arbeidet med det faglige grunnlaget for oppdateringen av forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten kostet over 500 millioner, var analysen av ringvirkninger på land verdsatt til rundt 500 000 kroner. Dette synes å være en urovekkende prioritering av samfunnsmessige ringvirkninger av fremtidig næringsutvikling i landsdelen også med tanke på at regjeringen har nordområdepolitikk som en prioritert oppgave.

Utviklingen av livskraftige og attraktive lokalsamfunn står høyt på fylkesrådets agenda, og dette er avhengig av bolyst. For å lykkes med dette må man også skape attraktive arbeidsplasser i nord. I en region som i stor grad er preget av fraflytting er det spesielt viktig å ta vare på ungdom som utdanner seg for en framtid i landsdelen, og det oppfattes derfor som en mangel at disse forholdene ikke er omtalt i rapporten.

Høringsdokumentet viser at situasjonen for fiskebestandene er god, og rapporten påpeker at endret vandringsmønster for sild og torsk, samt strukturering i fiskeflåten trolig vil føre til økt fiskeaktivitet vest av Lofoten og Vesterålen generelt i forhold til tidligere år. Målsettingen er at kunnskapen om fiskebestanden skal øke fremover og at de biologiske forvaltningsrådene vil utvikle seg mer i retning av en mer kompleks økosystemforvaltning.

Fylkesrådet merker seg at fiskerorganisasjonen påpeker at satsing på petroleumsvirksomhet ikke må gå på bekostning av fiskerinæringen og fremtidig utvikling av bestandene og næringen. Fiskerlaget Nord er ikke prinsipielt mot petroleumsaktivitet, men vil ut fra dagens tilgjengelige teknologi og risikonivå ikke ha petroleumsaktivitet i Nordland VI og VII, og Troms II. De vil heller ikke at det åpnes for utbygging av vindkraftverk i kystnære havområder. Norges Kystfiskerlag viser til at nylig justerte anslag for mulige forekomster av olje og gass på disse feltene ikke gir "grunnlag for å fortrenge fiskerinæringen fra området, både økonomisk og samfunnsmessig".

Fisker- og Havbruksnæringens landsforening mener at faktagrunnlag i rapporten er tilstrekkelig til at det kan gjennomføres konsekvensutredninger uten at oppstart av slikt arbeid automatisk medfører at området åpnes for petroleumsvirksomhet. FHL er også klare på at eventuell ny petroleumsaktivitet i norske havområder må foregå i tråd med miljømessige

anbefalinger fra forskere og fagmyndigheter. FHL er svært skeptisk til petroleumsaktivitet i spesielt sårbare områder og i områder nær land.

I områdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Troms er sokkelen smal og det er viktige områder for fiskerivirksomhet. Næringsorganisasjonene er tilbakeholdne med å åpne for petroleumsvirksomhet i disse områdene ut fra teknologi, tilgjengelighet og risiko knyttet til bruk av den. I en slik situasjon med kryssende næringsinteresser er det en forutsetning at det foreligger klare kjøreregler for næringsaktørene i området i forhold til rettigheter, plikter og sameksistens.

I forhold til det området som før lå inne i omstridt sone i Barentshavet vil fylkesrådet anbefale at man gjør en snarlig innsats for å identifisere og kartlegge miljøutfordringer og muligheter for næringsvirksomhet også i denne delen av norsk Barentshav

Fylkesrådet vil vise til at oljevern og beredskapsplanlegging i kystnære områder i Nord-Norge hemmes av mangel på gode nok data om strømforhold og vannbevegelse. Det oppfordres til å intensivere arbeidet med å kartlegge, forstå og prediktere strømforhold med tilstrekkelig god oppløsning i kystsonen i Nord Norge. Dette kan gjelde både innsamling og kvalitetssjekk av eksisterende data, som innsamling av nye data.

Fylkesrådet vil påpeke at bedret beredskap i forhold til mulige forurensingssituasjoner må være en forutsetning uansett om man åpner for økt petroleums- og øvrig virksomhet i området. Dagens risikobilde med skipsfart og annen bruk krever uansett at man kontinuerlig arbeider med å utvikle og forbedre beredskapen i forhold til så vel forurensing som redning og strategisk overvåkning.

Fylkesrådet vil uttrykke bekymring for de virkninger petroleumsvirksomhet i området vil kunne ha for ferie- og fritidsturisme. Det antas at en ulykkeshendelse kan påvirke reiselivsnæringen negativt på varig basis, men det foreligger per i dag ikke tilstrekkelig kunnskap om virkningene av slike hendelser ut over de reint kortsiktige følgene mens hendelsene pågår. Dette er derfor et område der man bør innhente ny kunnskap før man trekker konklusjoner.

Fylkesrådet finner det også beklagelig at Nordnorske politiske miljø ikke har fått delta i prosessen rundt revisjon av forvaltningsplanen. De som bor i landsdelen må få muligheten til å delta i nasjonale politiske prosesser fra starten av, spesielt når saken har dyptgående konsekvenser for landsdelen, og ikke bare i høringsrunder etter at størstedelen av arbeidet er gjennomført. Dette er påpekt tidligere, blant annet i vår høringsuttalelse til forvaltningsplanen fra 2006.

Det blir fra mange hold etterlyst mer kunnskap og teknologiutvikling før man evt. åpner opp for leteboring. Spesielt teknologiutvikling med tanke på å øke sikkerheten mot utslipp bør være en prioritert oppgave. Fylkesrådet mener at det er naturlig at landsdelens kompetansemiljø, industrimiljø og øvrige næringer deltar i prosessen med framskaffing av slik kunnskap. Fra landsdelens side er det vesentlig at en ringvirkningsanalyse av petroleumsvirksomheten i nord favner bredden av perspektiver og regioner og ikke bare blir en ren arbeidsmarkedsrelatert analyse. Det må også være fokus på de samfunnsmessige endringene som følge av utviklingen av en ny næring i landsdelen.

Fylkesrådet har merket seg at det fra enkelte hold er spilt inn forslag om varig vern av hele eller deler av det omtalte området. Fylkesrådet vil påpeke at man i dag ikke har kunnskap nok til å vite effektene av et slikt tiltak, og den teknologiske utviklingen vil kunne gjøre et slikt tiltak unødvendig. Fylkesrådet vil derfor frarå et varig vern.

Oppsummeringsvis vil fylkesrådet påpeke at det i lys av den betydelige næringsvirksomhet som skjer i havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja, og betydningen den har for bosetting der, er et stort behov for ytterligere kunnskap om muligheter og trusler ved en eventuell åpning for petroleumsvirksomhet. Et trinn i framskaffingen av slik kunnskap vil være å gjennomføre en konsekvensutredning etter Petroleumsloven for hele eller deler av det omtalte området, for å klargjøre om og under hvilke rammer og forutsetninger det eventuelt skal åpnes for aktivitet.

Innstilling:

Fylkesrådet fremmer følgende forslag til vedtak:

Fylkestinget er av den oppfatning at den foreliggende rapporten om det faglige grunnlaget for oppdatering av forvaltningsplanen er grundig og gir et mer utfyllende bilde av de miljø og klimamessige utfordringer man står overfor enn rapporten fra 2006. Det anses likevel som svært viktig at de påbegynte kartlegginger ferdigstilles slik at de gjenstående kunnskapshull kan dekkes, og derigjennom gi et enda bedre grunnlag for gode beslutninger om framtidig aktivitet og forvaltning av havområdene.

Rapporten gir en god beskrivelse av dagens tilstand i økosystemet, aktivitetsnivå knyttet til petroleumsvirksomhet, skipstrafikk og fiskeri, og de fremtidige utfordringer for en fortsatt bærekraftig forvaltning av disse havområdene.

Fylkestinget merker seg at det er en stadig økende internasjonal interesse for nordområdene og Arktis. I den sammenheng er det behov for en balansert politikk der ulike forhold vektlegges. Det er sett fra fylkestinget side avgjørende at man arbeider videre med å forbedre og utvikle forvaltningspraksis på alle berørte områder slik at man sikrer god sameksistens mellom ulike næringer, samtidig som de overordnede miljøkrav må ivaretas. Dette betyr at man må vurdere den totale energiproduksjon og ikke bare konsentrere seg om petroleum. Det må tas høyde også for framtidige energi produksjonsformer som for eksempel havmøller, strøm og tidevannskraft.

I forhold til biologisk mangfold vil fylkestinget særskilt peke på skadevirkningene ved introduksjon av fremmede arter og organismer, og framheve nødvendigheten av å ha stort fokus på denne problemstillingen. Fylkestinget er opptatt av at erfaringene fra granskningene i etterkant av oljekatastrofen i Mexicogolfen, hvor oljeplattformen "Deepwater Horizon" eksploderte og sank, trekkes inn i arbeidet med rulleringen av forvaltningsplanen. Dette kan gi verdifull informasjon om risiko knyttet til petroleumsaktivitet også i norsk farvann, og bidra til å intensivere arbeidet med teknologiutvikling for å øke sikkerheten mot utslipp..

En konsekvensutredning må ha lokal og regional medvirkning fra starten av, noe som har vært fraværende i arbeidet med forvaltningsplanen. En konsekvensutredning er ikke ensbetydende med at man åpner et område for petroleumsvirksomhet, men gir et bedre beslutningsgrunnlag for åpning eller ikke. Konsekvensutredninger må gjennomføres for å skaffe kunnskap om hvilke effekter en åpning vil ha, også for eksisterende næringer, både under normal drift og ved gitte uønskede situasjoner. Etter en totalvurdering av alle forhold vil Troms fylkeskommune på nåværende tidspunkt støtte en gjennomføring av en konsekvensutredning på områdene Nordland VII og Troms II.

Fylkestinget understreker betydningen av offentlig medvirkning, både for å avdekke alle de næringsmessige muligheter som knytter seg til den framtidige petroleumsvirksomhet i nord, og i forhold til medvirkning i den framtidige nærings- og leverandørutvikling. Dette vil være nødvendig for å kunne utnytte potensialet til beste for sysselsetting og bosetting. Troms fylkeskommune mener derfor at det skal stilles krav til regionale ringvirkninger allerede ved tildeling av konsesjon.

Fylkestinget krever at det snarest etableres et oljevern- og beredskapssenter i området i regi av Kystverket for å ivareta beredskap mot ulykker. Et slikt senter har en viktig funksjon uavhengig av om det åpnes for petroleumsvirksomhet i området eller ikke jamfør med skipstrafikk og annen virksomhet med forurensingsfare. Dette ble også etterlyst i vår høringsuttalelse i forbindelse med behandling av helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet og områdene utenfor Lofoten i 2006.

Fylkestinget krever at man før revisjonen av forvaltningsplanen ferdigstilles gjennomfører analyser av positive og negative effekter på andre næringer av petroleumsdriftens aktivitet under normal drift. Det må etableres regimer for å holde "uskyldige" interesser skadesløse dersom deres næringsaktivitet blir fordyret eller umulig å gjennomføre på grunn av petroleumsaktivitet og følger av denne. Petroleumsloven §7, "Erstatningsansvar for forurensningsskade" må derfor oppdateres.

Fylkestinget er opptatt av at våre ungdommer får vokse opp i en landsdel hvor man tar vare på mulighetene for regional næringsutvikling, og legger til rette for arbeidsplasser i attraktive bransjer, herunder også petroleumsbransjen.

Fylkestinget vil avslutningsvis peke på at det er helt avgjørende at man i all forvaltningspraksis legger opp til en god balanse mellom bruk og vern. Som samfunn har vi ikke bare en soleklar plikt til å forvalte områdene på en måte som ivaretar arven til framtidige generasjoner. Vi plikter også å legge til rette for at naturen er ren og tilgjengelig for innbyggerne i området her og nå. I dette ligger at man må sikre kvalitet og tilgjengelighet for rekreasjons- og friluftsmål og naturbaserte næringsgreiner.

Tromsø, 02.09.2010

Pia Svensgaard
Fylkesrådsleder